

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 175 (XIX) — Nr. 45

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 22 ianuarie 2007

SUMAR

	<u>Pagina</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 860 din 28 noiembrie 2006 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 129 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței	2-3	Decizia nr. 864 din 28 noiembrie 2006 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 12 alin. (1) lit. b) și c) și art. 13 din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii	9-12
Decizia nr. 861 din 28 noiembrie 2006 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 77, art. 164 alin. (3), art. 165, art. 180 alin. (1) și ale cap. IX din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale	3-5	Decizia nr. 865 din 28 noiembrie 2006 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 244 ¹ alin. 2 din Codul de procedură civilă	13-14
Decizia nr. 862 din 28 noiembrie 2006 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17, art. 18 și art. 26 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de muncă	6-7	Decizia nr. 867 din 30 noiembrie 2006 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 403 alin. 4 din Codul de procedură civilă și a dispozițiilor Legii nr. 313/1879 pentru anularea clauzei penale din oarecari contracte și pentru adaosul unui alineat la articolul 1089 din Codul civil	14-16
Decizia nr. 863 din 28 noiembrie 2006 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 167 alin. 1 și art. 305 din Codul de procedură civilă	8-9		

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 860 din 28 noiembrie 2006

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 129 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Doina Suliman	— magistrat-asistent-șef

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 128 din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, excepție ridicată de FEDERALCOOP Constanța în Dosarul nr. 2.586/36/2006 al Curții de Apel Constanța — Secția comercială, maritimă și fluvială, contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 6 iulie 2006, pronunțată în Dosarul nr. 2.586/36/2006, **Curtea de Apel Constanța — Secția comercială, maritimă și fluvială, contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 128 din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului.**

Excepția a fost ridicată de FEDERALCOOP Constanța cu ocazia soluționării recursului formulat împotriva Sentinței nr. 1.270/com din 21 martie 2006, pronunțată de Tribunalul Constanța în Dosarul nr. 400/com/2001.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că textul de lege criticat contravine prevederilor constituționale ale art. 16, deoarece acesta, deși prevede obligația pentru lichidator de a comunica, în copie, raportul final, însoțit de un bilanț general, atât creditorilor, cât și debitorului, acesta din urmă nu poate formula obiecții. Nu pot formula obiecții nici acționarii majoritari prevăzuți în art. 136 și art. 157 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale.

Instanța de judecată consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât textul de lege criticat nu contravine prevederilor constituționale invocate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit în cauză de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 128 din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.066 din 17 noiembrie 2004, potrivit cărora:

„(1) După ce bunurile din averea debitorului au fost lichidate, lichidatorul va supune judecătorului-sindic un raport final împreună cu un bilanț general; copii de pe acestea vor fi comunicate tuturor creditorilor și debitorului și vor fi afișate la ușa tribunalului. Judecătorul-sindic va convoca adunarea creditorilor la un termen de maximum 30 de zile de la afișarea raportului final. Creditorii pot formula obiecții la raportul final cu cel puțin 5 zile înainte de data convocării.

(2) La data ședinței, judecătorul-sindic va soluționa, prin încheiere, toate obiecțiunile la raportul final, îl va aproba sau va dispune, dacă este cazul, modificarea corespunzătoare a acestuia.

(3) Creanțele care la data înregistrării raportului final vor fi încă sub condiție nu vor participa la vreo distribuție.”

Anterior sesizării Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 128 din Legea nr. 64/1995 a intrat în vigoare Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, care, prin art. 156 alin. (3), a abrogat Legea nr. 64/1995, dispozițiile art. 128 din legea abrogată fiind preluate în art. 129 al actului normativ abrogator.

În aceste condiții, Curtea urmează să se pronunțe asupra constituționalității dispozițiilor art. 129 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 21 aprilie 2006, dispoziții care au următorul conținut:

„(1) După ce bunurile din averea debitorului au fost lichidate, lichidatorul va supune judecătorului-sindic un raport final însoțit de situațiile financiare finale; copii de pe acestea vor fi comunicate tuturor creditorilor și debitorului și vor fi afișate la

ușa tribunalului. Judecătorul-sindic va convoca adunarea creditorilor în termen de maximum 30 de zile de la afișarea raportului final. Creditorii pot formula obiecții la raportul final cu cel puțin 5 zile înainte de data convocării.

(2) La data ședinței, judecătorul-sindic va soluționa, prin încheiere, toate obiecțiunile la raportul final, îl va aproba sau va dispune, dacă este cazul, modificarea corespunzătoare a acestuia.

(3) Creanțele care la data înregistrării raportului final vor fi încă sub condiție nu vor participa la ultima distribuție.

În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale, autorul excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 16, referitoare la egalitatea în drepturi, deoarece debitorul nu poate formula obiecțiuni la raportul final întocmit de lichidator, așa cum pot exprima creditorii.

Din critica formulată rezultă că autorul excepției se referă la omisiunea reglementării unei contestații formulate de debitor împotriva măsurilor luate de lichidator prin raportul final. Controlul de constituționalitate nu poate privi, însă, omisiuni legislative, astfel că, sub acest aspect, critica este inadmisibilă.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 129 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, excepție ridicată de FEDERALCOOP Constanța în Dosarul nr. 2.586/36/2006 al Curții de Apel Constanța — Secția comercială, maritimă și fluvială, contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 28 noiembrie 2006.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent-șef,
Doina Suliman

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 861

din 28 noiembrie 2006

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 77, art. 164 alin. (3), art. 165, art. 180 alin. (1) și ale cap. IX din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

sociale, excepție ridicată de Alexandru P. Balan în Dosarul nr. 4.275/2006 al Tribunalului Iași — Secția civilă.

La apelul nominal se prezintă personal autorul excepției. Lipsește partea Casa Județeană de Pensii Iași, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Autorul excepției solicită admiterea acesteia. În acest sens, arată că reducerea sporului de vechime de la 20% la 15% pentru perioada 1 martie 1990—1 aprilie 1992, în conformitate cu dispozițiile art. 164 alin. (3) din Legea nr. 19/2000, afectează un număr mare de persoane care au lucrat în unitățile C.F.R. în această perioadă. De asemenea, consideră că în aprecierea constituționalității textelor de lege invocate trebuie să se țină seama și de documentele Consiliului Europei privind protejarea dreptului la pensie.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 77, art. 164 alin. (3), art. 165, art. 180 alin. (1) și ale cap. IX din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, arătând că textele de lege criticate nu produc efecte retroactive și nu conțin dispoziții discriminatorii. De asemenea, arată că, din modul în care este motivată excepția, rezultă că autorul acesteia este, de fapt, nemulțumit de modul de aplicare a legii, aspect ce revine competenței instanței judecătorești, iar nu celei de contencios constituțional.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 7 iunie 2006, pronunțată în Dosarul nr. 4.275/2006, **Tribunalul Iași — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 77, art. 164 alin. (3), art. 165, art. 180 alin. (1) și ale cap. IX din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale**, excepție ridicată de Alexandru P. Balan cu prilejul soluționării contestației formulate împotriva deciziei de recalculare a pensiei.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că prevederile art. 164 alin. (3) din Legea nr. 19/2000 încalcă principiul constituțional privind garantarea dreptului de proprietate și a creanțelor asupra statului. În acest sens, arată că, deși a contribuit pentru pensia suplimentară cu 3% din retribuția tarifară lunară și din sporul de vechime, care reprezenta 20% din salariul tarifar, creditând astfel statul, în urma reducerii sporului de vechime la 15% i s-a stabilit un punct de pensie mai mic, ceea ce a avut ca efect reducerea cuantumului pensiei și, prin urmare, încălcarea dreptului său de proprietate. De asemenea, consideră că art. 77, art. 165 și art. 180 alin. (1) din Legea nr. 19/2000 sunt retroactive, încalcă principiul constituțional al egalității în drepturi și aduc atingere dreptului de proprietate, întrucât duc la eliminarea pensiei suplimentare și au ca efect reducerea cuantumului pensiei. În sfârșit, arată că sunt contrare dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție și prevederile capitolului IX din Legea nr. 19/2000, întrucât nu dispun menținerea sporului proporțional cu timpul lucrat în grupa a II-a de muncă.

Tribunalul Iași — Secția civilă consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textele de lege criticate nefiind contrare dispozițiilor din Constituție invocate.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată. În acest sens, arată că prevederile de lege criticate sunt aplicabile deopotrivă tuturor cetățenilor care se află în situații identice, fără privilegii sau discriminări, și produc efecte pentru viitor de la data intrării în vigoare a Legii nr. 19/2000. În ceea ce privește dispozițiile art. 44 din Constituție, arată că acestea nu au relevanță în cauză.

Avocatul Poporului consideră că toate textele de lege criticate sunt constituționale, având în vedere că nu conțin nicio dispoziție cu caracter retroactiv, nu instituie privilegii ori discriminări și nu încalcă dreptul de proprietate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de

judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 77, art. 164 alin. (3), art. 165, art. 180 alin. (1) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 140 din 1 aprilie 2000, așa cum au fost modificate ulterior prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2001 pentru modificarea și completarea Legii nr. 19/2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 161 din 30 martie 2001, aprobată cu modificări prin Legea nr. 338/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din 25 iunie 2002. În prezent aceste texte de lege au următoarele formulări:

— Art. 77: „(1) *Punctajul mediu anual realizat de asigurat în perioada de cotizare se determină prin împărțirea numărului de puncte rezultat din însumarea punctajelor anuale realizate de asigurat în perioada de cotizare la numărul de ani corespunzător stagiului complet de cotizare, prevăzut în anexa nr. 3.*

(2) *În situația asiguraților prevăzuți la art. 43 și 47, la stabilirea punctajului mediu anual conform alin. (1) se iau în considerare stagiile de cotizare prevăzute la aceste articole.*

(3) *În situațiile prevăzute la art. 44, la stabilirea punctajului mediu anual al asiguraților conform alin. (1) se iau în considerare stagiile totale de cotizare necesare prevăzute în anexele nr. 4 și 5.*

(4) *La calcularea punctajului mediu anual, a punctajului anual și a numărului de puncte realizat în fiecare lună se utilizează cinci zecimale.*”;

— Art. 164 alin. (3): „*La determinarea punctajelor anuale, pe lângă salariile prevăzute la alin. (1) se au în vedere și sporurile cu caracter permanent, care, după data de 1 aprilie 1992, au făcut parte din baza de calcul a pensiilor conform legislației anterioare și care sunt înregistrate în carnetul de muncă sau sunt dovedite cu adeverințe eliberate de unități, conform legislației în vigoare. Sporul de vechime care se utilizează la stabilirea punctajelor anuale este următorul:*

a) *perioada 1 martie 1970 — 1 septembrie 1983:*
3% *pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 5—10 ani;*
5% *pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 10—15 ani;*
7% *pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 15—20 de ani;*

10% *pentru o vechime în muncă totală de peste 20 de ani.*

b) *perioada 1 septembrie 1983 — 1 aprilie 1992:*
3% *pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 3—5 ani;*
6% *pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 5—10 ani;*
9% *pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 10—15 ani;*
12% *pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 15—20 de ani;*

15% *pentru o vechime în muncă totală de peste 20 de ani.*”

— Art. 165: „(1) *Asigurații care au contribuit la Fondul pentru pensia suplimentară cu 2%, 3%, respectiv 5% beneficiază de o creștere a punctajului, determinat prin aplicarea următoarelor procente la punctajele anuale realizate în aceste perioade, astfel:*

a) 16% *pentru perioada 1 ianuarie 1967 — 1 ianuarie 1973;*
b) 13% *pentru perioada 1 ianuarie 1973 — 1 ianuarie 1978;*
c) 14% *pentru perioada 1 ianuarie 1978 — 1 iulie 1986;*
d) 21% *pentru perioada 1 iulie 1986 — 1 noiembrie 1990;*
e) 15% *pentru perioada 1 noiembrie 1990 — 1 aprilie 1991;*
f) 14% *pentru perioada 1 aprilie 1991 — 1 aprilie 1992;*
g) 13% *pentru perioada 1 aprilie 1992 — 1 ianuarie 1999;*

h) 22% pentru perioada 1 ianuarie 1999 — 1 februarie 1999;
i) 17% pentru perioada de după 1 februarie 1999.

(2) Asigurații care au contribuit cu 4% la Fondul pentru pensia suplimentară beneficiază de o creștere a punctajului, determinat prin aplicarea următoarelor procente la punctajele anuale realizate în aceste perioade, astfel:

a) 26% pentru perioada 1 iulie 1977 — 1 ianuarie 1978;
b) 28% pentru perioada 1 ianuarie 1978 — 1 iulie 1986.“

— Art. 180: „(1) La data intrării în vigoare a prezentei legi pensiile de asigurări sociale de stat, pensiile suplimentare, pensiile de asigurări sociale pentru agricultori, stabilite pe baza legislației anterioare, precum și ajutoarele sociale stabilite potrivit legislației de pensii devin pensii în înțelesul prezentei legi.“

De asemenea, autorul excepției critică și dispozițiile întregului capitol IX — „Dispoziții tranzitorii“ din Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare.

În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții de lege, autorul excepției invocă dispozițiile constituționale ale art. 15 alin. (2), referitoare la principiul neretroactivității legii, art. 16 alin. (1), privind egalitatea în drepturi a cetățenilor, fără privilegii și fără discriminări, și ale art. 44 alin. (1), referitor la garantarea dreptului de proprietate și a creanțelor asupra statului.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că una dintre criticile de neconstituționalitate formulate de autorul excepției se referă la faptul că sporul de vechime din care i-a fost reținută contribuția pentru pensia suplimentară reprezenta 20% din salariul tarifar, iar, în prezent, dispozițiile art. 164 alin. (3) din Legea nr. 19/2000 prevăd că sporul de vechime utilizat la stabilirea punctajelor anuale este de 15% pentru o vechime în muncă mai mare de 20 de ani. Considerând că partea sa de contribuție la asigurările sociale reprezintă o creanță asupra statului pe care nu o mai poate recupera, susține că i se încalcă dreptul de proprietate.

Față de aceste susțineri, Curtea observă că, în realitate, problemele înveredate de autorul excepției se referă la existența unui conflict între două acte normative de aceeași forță juridică, respectiv între dispozițiile art. 5 din Decretul-lege nr. 98/1990 privind acordarea unor drepturi personalului din transporturile pe calea ferată, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 37 din 20 martie 1990, text de lege ce reglementează sporul pentru vechimea neîntreruptă în aceeași unitate, și dispozițiile art. 164 alin. (3) din Legea nr. 19/2000. Aceste aspecte privesc însă probleme de aplicare a legii, ceea ce revine competenței instanței judecătorești.

O altă critică formulată de autorul excepției vizează faptul că, prin efectul dispozițiilor art. 180 și art. 165 din Legea nr. 19/2000, dispăre categoria pensiilor suplimentare, acordându-se în schimb o creștere a punctajului, iar prin recalcularea pensiei cu luarea în calcul a punctajului mediu anual stabilit potrivit dispozițiilor art. 77 din aceeași lege

rezultă o pensie mai mică decât cea obținută potrivit legislației anterioare. Astfel, consideră că sunt încălcate principiile constituționale ale neretroactivității legii civile și egalității în drepturi a cetățenilor, precum și dreptul de proprietate.

Față de aceste susțineri, Curtea constată, în acord cu cele statuate în mod constant în jurisprudența sa, că, potrivit art. 47 din Constituție, cetățenii au dreptul la pensie și la alte forme de asigurări sociale și măsuri de protecție socială, în condițiile stabilite de lege. Astfel, legiuitorul are libertatea să stabilească drepturile de asigurări sociale convenite, condițiile și criteriile de acordare a acestora, modul de calcul și quantumul lor valoric, în raport cu posibilitățile create prin resursele financiare disponibile, și să le modifice în concordanță cu schimbările ce se produc în resursele economico-financiare. Această prerogativă a legiuitorului nu poate fi considerată ca o încălcare a principiului constituțional al neretroactivității legii civile, atât timp cât dispozițiile de lege se aplică de la data intrării lor în vigoare pentru viitor. De asemenea, Curtea a reținut că situația diferită în care se află cetățenii în funcție de reglementarea aplicabilă potrivit principiului *tempus regit actum* nu poate fi privită ca o încălcare a dispozițiilor constituționale care consacră egalitatea în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și discriminări.

De asemenea, Curtea observă că sumele plătite cu titlu de contribuție la asigurările sociale nu reprezintă un depozit la termen și, prin urmare, nu pot da naștere vreunui drept de creanță asupra statului sau asupra fondurilor de asigurări sociale. Astfel, asigurările sociale, funcționează pe baza principiilor mutualității și solidarității, iar asigurații beneficiază de drepturi de asigurări sociale, în condițiile prevăzute de lege și proporțional cu perioada de cotizare și cu contribuțiile plătite, pe întreaga perioadă în care sunt îndreptățiți să beneficieze de drepturile respective.

În lumina acestor principii, criticile formulate față de dispozițiile art. 77, art. 165 și art. 180 din Legea nr. 19/2000 se dovedesc a fi neîntemeiate. Curtea observă însă că, de fapt, nemulțumirile autorului excepției au în vedere faptul că, prin aplicarea textelor de lege criticate, în urma recalculării, i s-a stabilit un quantum al pensiei mai mic decât cel obținut anterior, contrar prevederilor art. 180 alin. (7) din Legea nr. 19/2000. Acestea sunt însă probleme de aplicare a legii, ce revin competenței instanței de judecată, iar nu celei de contencios constituțional.

În sfârșit, în ceea ce privește critica adusă dispozițiilor întregului capitol IX din Legea nr. 19/2000, Curtea constată că acestea nu produc efecte retroactive, aplicându-se pentru viitor, de la data intrării lor în vigoare. De altfel, critica se referă la o pretinsă omisiune de reglementare, aspect care, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, nu poate fi soluționat de Curtea Constituțională.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 77, art. 164 alin. (3), art. 165, art. 180 alin. (1) și ale cap. IX din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, excepție ridicată de Alexandru P. Balan în Dosarul nr. 4.275/2006 al Tribunalului Iași — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 28 noiembrie 2006.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 862
din 28 noiembrie 2006

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17, art. 18 și art. 26 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de muncă

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17, art. 18 și art. 26 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de muncă, excepție ridicată de Federația „Energia Mileniul III” în Dosarul nr. 30.384/299/2005 (nr. vechi 29.916/2005) al Judecătoriei Sectorului 1 București.

La apelul nominal se prezintă reprezentantul autorului excepției. Lipsesc partea Federația Sindicală „Hidroelectrică” HIDROSIND, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul autorului excepției solicită admiterea acesteia. În acest sens, arată că prevederile art. 26 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 130/1996 permit apariția unor situații abuzive în practică, astfel că înregistrarea contractului colectiv de muncă poate avea loc și în condițiile în care acesta nu este semnat de organizația sindicală care reprezintă salariații din unitate sau din ramură sub un anumit procent.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată, arătând că textele de lege criticate nu contravin dispozițiilor constituționale invocate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 14 aprilie 2006, pronunțată în Dosarul nr. 30.384/299/2005 (nr. vechi 29.916/2005), **Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17, art. 18 și art. 26 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de muncă**, excepție ridicată de Federația „Energia Mileniul III” în cauza ce are ca obiect constatarea nereprezentativității autorului excepției și a legalității înregistrării contractului colectiv de muncă fără semnătura acestuia.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că stabilirea prin lege a unor criterii cantitative privind reprezentativitatea organizațiilor sindicale, precum și permisiunea înregistrării unor contracte colective de muncă nesemnate de organizația sindicală care reprezintă salariații din unitate sau din ramură sub un anumit procent sunt contrare rolului sindicatelor, dreptului la asociere, dreptului la negocieri colective și caracterului obligatoriu al convențiilor colective, garantate de Constituție,

prevăzute și de convențiile Organizației Internaționale a Muncii.

Judecătoria Sectorului 1 București consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, arată că, deși art. 40 din Constituție permite asocierea cetățenilor în sindicate, aceasta nu împiedică stabilirea prin legi speciale a condițiilor necesare care trebuie îndeplinite de organele sindicale la negocierea contractului colectiv de muncă.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată. Astfel, arată că garantarea dreptului la negocieri colective în materie de muncă și a caracterului obligatoriu al convențiilor colective nu înseamnă și posibilitatea participării părților la negocieri și la semnarea convențiilor respective, fără îndeplinirea de către acestea a condițiilor prevăzute de lege. De asemenea, consideră că textele de lege criticate reprezintă o expresie a prevederilor art. 9 din Constituție.

Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale, întrucât stabilirea condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească organizațiile sindicale pentru a putea participa la negocierea contractului colectiv de muncă este atributul exclusiv al legiuitorului, iar stabilirea condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească contractul colectiv de muncă pentru a putea fi înregistrat nu este de natură să aducă atingere libertății de asociere a cetățenilor și garantării dreptului la negocieri colective în materie de muncă și a caracterului obligatoriu al convenției colective.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 17, art. 18 și art. 26 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de muncă, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 184 din 19 mai 1998. Lit. c) a alin. (2) al art. 26 a fost introdusă prin Ordonanța de urgență a Guvernului

nr. 9/2004 pentru completarea art. 26 alin. (2) din Legea nr. 130/1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 246 din 19 martie 2004, aprobată prin Legea nr. 218/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 507 din 7 iunie 2004. Aceste dispoziții legale au următorul conținut:

— Art. 17: „(1) La negocierea contractelor colective de muncă la nivel național, de ramură și de unitate participă organizațiile sindicale care îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

a) la nivel național:

— au statut legal de confederație sindicală;
— au independență organizatorică și patrimonială;
— au în componență structuri sindicale proprii, în cel puțin jumătate din numărul total al județelor, inclusiv în municipiul București;

— au în componență federații sindicale reprezentative din cel puțin 25% din ramurile de activitate;

— organizațiile sindicale componente au, cumulativ, un număr de membri cel puțin egal cu 5% din efectivul salariaților din economia națională;

b) la nivel de ramură:

— au statut legal de federație sindicală;
— au independență organizatorică și patrimonială;
— organizațiile sindicale componente au, cumulativ, un număr de membri cel puțin egal cu 7% din efectivul salariaților din ramura respectivă;

c) la nivel de unitate:

— au statut legal de organizație sindicală;
— numărul de membri ai sindicatului reprezintă cel puțin o treime din numărul salariaților unității.

(2) Îndeplinirea condițiilor de reprezentativitate a organizațiilor sindicale se constată, la cererea acestora, de către instanțele judecătorești, după cum urmează:

a) la nivel național și de ramură, de către Tribunalul Municipiului București;

b) la nivel de unitate, de către judecătoria în a cărei rază teritorială se află sediul unității.

(3) Hotărârea este supusă numai recursului.”;

— Art. 18: „(1) Organizațiile sindicale reprezentative la nivel național sunt reprezentative și la nivelul ramurilor și al grupurilor de unități în care au organizații componente de tip federativ. Sunt, de asemenea, reprezentative și federațiile sindicale care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 17 alin. (1) lit. b).

(2) În mod corespunzător, organizațiile sindicale reprezentative la nivelul ramurilor sunt reprezentative și la nivelul grupurilor de unități în care au organizații sindicale proprii.

(3) Organizațiile sindicale din unitate sunt reprezentative, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 17 alin. (1) lit. c), precum și dacă sunt afiliate la o organizație sindicală reprezentativă.”;

— Art. 26 alin. (2) lit. c): „(2) Contractele colective de muncă vor fi înregistrate fără semnătura tuturor reprezentanților părților, dacă:

[...]

c) reprezentanții părților la negociere care nu au semnat contractul colectiv de muncă reprezintă sub o treime din numărul salariaților unității, sub 7% din efectivul salariaților din ramura respectivă sau sub 5% din efectivul salariaților din economia națională, după caz.”

În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții de lege autorul excepției invocă dispozițiile constituționale ale art. 9 privind rolul sindicatelor, art. 40 privind libertatea de asociere și art. 41 alin. (5) referitor la garantarea dreptului la negocieri colective și a caracterului obligatoriu al convențiilor colective.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, potrivit prevederilor art. 9 din Constituție, sindicatele, patronatele și organizațiile profesionale își desfășoară activitatea conform statutelor lor, în condițiile legii. Astfel, legiuitorul este în drept să stabilească condițiile obligatorii în care aceste organizații își desfășoară activitatea, inclusiv condițiile de reprezentativitate pentru a putea îndeplini anumite acte importante. De asemenea, același articol din Constituție prevede că organizațiile sindicale „contribuie la apărarea drepturilor și la promovarea intereselor profesionale, economice și sociale ale membrilor lor”. Prin urmare, în situația în care actele îndeplinite ori măsurile luate au efecte nu numai asupra membrilor lor, ci și asupra restului salariaților din unitate, din ramură sau pe plan național, apare ca firească cerința legală ca aceste organizații să aibă un grad minim de reprezentativitate. În același timp, în cazul în care la negocierile colective participă și organizații care nu au gradul de reprezentativitate cerut de lege și care, în final, nu acceptă anumite clauze ale contractului colectiv de muncă asupra cărora au convenit organizațiile patronale și sindicale reprezentative, cele nereprezentative nu pot împiedica încheierea convenției colective și nici înregistrarea ori aplicarea acesteia.

Prin prisma acestor argumente, Curtea reține că stabilirea unor condiții legale privind reprezentativitatea reprezintă o expresie a dispozițiilor constituționale referitoare la activitatea și rolul sindicatelor, ce nu afectează în niciun fel exercițiul dreptului la liberă asociere ori garanția caracterului obligatoriu al convențiilor colective legale încheiate.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17, art. 18 și art. 26 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de muncă, excepție ridicată de Federația „Energia Mileniul III” în Dosarul nr. 30.384/299/2005 (nr. vechi 29.916/2005) al Judecătoriei Sectorului 1 București.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 28 noiembrie 2006.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 863
din 28 noiembrie 2006referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 167 alin. 1 și art. 305
din Codul de procedură civilă

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 167 alin. 1 și art. 305 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Joe Ken în Dosarul nr. 39.839/3/2005 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă, asigurări sociale, contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Magistratul-asistent arată că este prezent interpretul autorizat de limbă engleză, doamna Elena Andrei, desemnat să asigure traducerea pentru autorul excepției.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 17 august 2006, pronunțată în Dosarul nr. 39.839/3/2005, **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă, asigurări sociale, contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a art. 167 alin. 1 și art. 305 din Codul de procedură civilă.**

Excepția a fost ridicată de Joe Ken cu ocazia soluționării recursului formulat împotriva unei sentințe pronunțate de Judecătoria Sectorului 5 București în contradictoriu cu Oficiul Național pentru Refugiați.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prin regula instituită de art. 167 alin. 1 din Codul de procedură civilă se aduce atingere dreptului la un proces echitabil și dreptului la apărare, întrucât creează posibilitatea de a se stabili limite în ceea ce privește administrarea mijloacelor de probă de către părți pentru a-și dovedi pretențiile în justiție. De asemenea, apreciază că și art. 305 din Codul de procedură civilă este neconstituțional, deoarece nu permite administrarea de probe noi în recurs, cu excepția înscrisurilor, care, la rândul lor, trebuie să nu fi fost prezentate în fazele anterioare ale procesului.

Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă, asigurări sociale, contencios administrativ și fiscal apreciază excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată. Astfel, arată că textele de lege criticate nu contravin prevederilor constituționale ale art. 21 alin. (3),

art. 24 și art. 124 alin. (3), în acest sens fiind și jurisprudența Curții Constituționale.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit în cauză de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 167 alin. 1 și art. 305 din Codul de procedură civilă, care au următorul conținut:

— Art. 167 alin. 1: *„Dovezile se pot încuviința numai dacă instanța socotește că ele pot să aducă dezlegarea pricinii, afară de cazul când ar fi primejdie ca ele să se piardă prin întârziere.”;*

— Art. 305: *„În instanța de recurs nu se pot produce probe noi, cu excepția înscrisurilor, care pot fi depuse până la închiderea dezbaterilor.”*

Autorul excepției susține că textul de lege criticat încalcă prevederile constituționale cuprinse în art. 21 alin. (3), privind dreptul la un proces echitabil, art. 24, privind dreptul la apărare, și art. 124 alin. (3), potrivit căruia judecătorii sunt independenți și se supun numai legii.

Examinând critica de neconstituționalitate, Curtea observă că, în ceea ce privește competența recunoscută instanței de a hotărî asupra admisibilității unei probe, în funcție de relevanța și concludența sa, aceasta este un corolar firesc și necesar al investirii sale cu soluționarea cauzei pe care este ținută să o finalizeze printr-o hotărâre legală și temeinică. Dincolo de rațiunile care impun și justifică o atare prerogativă, consacrarea ei nu relevă însă niciun fine de neconstituționalitate.

De altfel, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat cu privire la constituționalitatea prevederilor art. 167 din Codul de procedură civilă, în acest sens fiind Decizia nr. 38 din 6 februarie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 13 martie 2003, și Decizia nr. 590 din 8 noiembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.099 din 6 decembrie 2005, prilej cu care a statuat că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale.

În ceea ce privește art. 305 din Codul de procedură civilă, Curtea a reținut că această reglementare reprezintă o normă prin care se stabilește, în raport cu celelalte dispoziții care reglementează sistemul probelor și cel al căilor de atac, o regulă de bază a judecării recursului. Este, de altfel, semnificativ faptul că, în urma modificărilor și completărilor aduse Codului de procedură civilă prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 138/2000, în prezent recursul este o cale extraordinară de atac. Or, se justifică și din acest punct de vedere deosebirea față de apel în ceea ce privește inadmisibilitatea probelor noi, cu excepția înscrisurilor.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d), precum și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 167 alin. 1 și art. 305 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Joe Ken în Dosarul nr. 39.839/3/2005 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă, asigurări sociale, contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 28 noiembrie 2006.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 864

din 28 noiembrie 2006

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 12 alin. (1) lit. b) și c) și art. 13 din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Viorel Șerban Stănoiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Gabriela Dragomirescu	— magistrat-asistent-șef

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 12 alin. (1) lit. b) și c) și art. 13 din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, excepție ridicată de Societatea Națională Radiocomunicații — S.A. prin Direcția Radiocomunicații Timișoara în Dosarul nr. 5.815/59/2006 al Curții de Apel Timișoara — Secția comercială și de contencios administrativ.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ridicate,

În acest sens, Curtea s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 234 din 5 iulie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 558 din 7 septembrie 2001, și prin Decizia nr. 396 din 12 iulie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 795 din 1 septembrie 2005.

Întrucât nu au intervenit elemente noi de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în aceste decizii își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Întrucât apreciază că dispozițiile de lege criticate nu contravin dispozițiilor constituționale și convenționale, invocate ca fiind încălcate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 12 septembrie 2006, pronunțată în Dosarul nr. 5.815/59/2006, **Curtea de Apel Timișoara — Secția comercială și de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 12 alin. (1) lit. b) și c) și art. 13 din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii**, excepție ridicată de Societatea Națională Radiocomunicații — S.A. prin Direcția Radiocomunicații Timișoara într-o cauză având ca obiect obligația de a face.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că „prin formularea textuală și din interpretarea coroborată“ a art. 12 alin. (1) lit. b) și c) și art. 13 din legea criticată „se nasc contradicții în primul rând cu Legea fundamentală și apoi cu alte acte juridice internaționale sau tratate la care România este parte“. Contradicția constă în aceea că dispozițiile de lege menționate instituie obligația

imperativă de a se declara disponibile toate activele neutilizate de societățile naționale și de a proceda la vânzarea sau leasing-ul obligatoriu al acestora; or, activul disponibil trebuie determinat prin voința proprietarului său, iar nu „fiindcă legea impune acest lucru“. Se încalcă astfel, „în mod flagrant, principiul libertății contractuale prevăzut de art. 942 Cod civil“ și de art. 480 din acesta, părțile neputându-și exprima liber acordul de voință asupra transmiterii proprietății activelor, și se goleşte de conținut protecția conferită dreptului de proprietate prin art. 44 și art. 136 din Constituție. Potrivit reglementării ce face obiectul excepției, societățile naționale nu au dreptul de dispoziție asupra proprietății lor, „sunt puse evident într-o poziție de inferioritate față de ceilalți proprietari ce se pot bucura de toate atributele dreptului lor de proprietate“ și transformă „o obligație de negociere într-o obligație de transfer al proprietății“, ceea ce „înseamnă a expropria peste voința proprietarului, fără o justă și prealabilă despăgubire“. Arată că, într-o situație similară, în lipsa acordului proprietarului, art. 8 alin. (3) din Legea nr. 213/1998 prevede trecerea bunurilor societății comerciale în domeniul public prin procedura exproprierii pentru cauză de utilitate publică și după o justă și prealabilă despăgubire.

Un alt aspect de neconstituționalitate constă în aceea că art. 12 alin. (1) „fixează cadrul general de acces al întreprinderilor mici și mijlocii la activele disponibile ale societăților naționale“ prin trimitere la prevederile Legii nr. 213/1998, potrivit căreia, însă, bunurile proprietate publică sunt inalienabile, imprescriptibile și insesizabile și nu pot fi vândute chiar dacă sunt disponibile în sensul legii speciale. În consecință, consideră că atât timp cât „regula de mai sus este susceptibilă de a fi aplicată independent de domeniul căruia îi aparține bunul, protecția proprietății private este în pericol“.

Autorul excepției apreciază că pentru argumentele expuse sunt încălcate și prevederile art. 53 din Constituție, referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi.

Invocă în sensul celor arătate „jurisprudența abundentă pronunțată în materia proprietății, inclusiv în cauze în care a fost condamnată România, în Cornelii Liviu Popescu — Hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțate împotriva României (1998 — 2002), AllBeck, 2003, pag. 5, 26, 79, 162 etc“.

Curtea de Apel Timișoara — Secția comercială și de contencios administrativ, constatând că nu sunt îndeplinite condițiile de inadmisibilitate a excepției ridicate, astfel cum sunt acestea prevăzute de Legea nr. 47/1992, apreciază că prevederile art. 12 alin. (1) lit. b) și c) și art. 13 din Legea nr. 346/2004 „nu aduc atingere drepturilor constituționale ale părții care a invocat excepția, întrucât măsurile pe care acestea le dispun vizează drepturile pe care statul le are în calitatea sa de acționar majoritar la diverse regii autonome, societăți sau companii naționale și societăți comerciale și, pe de altă parte, transferul dreptului de proprietate asupra activelor disponibile din patrimoniul acestora în patrimoniul întreprinderilor mici și mijlocii solicitante are loc ca urmare a perfectării unui contract de vânzare-cumpărare, încheiat în condițiile legii“.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Avocatul Poporului apreciază că art. 12 alin. (1) lit. b) și c) și art. 13 din Legea nr. 346/2004 nu aduc atingere dreptului de proprietate privată, întrucât măsurile pe care acestea le dispun privesc proprietatea statului în calitatea sa de acționar majoritar la diverse regii autonome, societăți/companii naționale și societăți comerciale, iar transferul dreptului de proprietate asupra activelor disponibile din patrimoniul acestora în patrimoniul întreprinderilor mici și mijlocii solicitante are loc ca urmare a perfectării contractului de vânzare-cumpărare încheiat în condițiile legii. În acest sens menționează Decizia Curții Constituționale nr. 444/2005. Consideră că art. 53 din Constituție, invocat ca fiind încălcat, nu pune în discuție restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți fundamentale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile reprezentantului Ministerului Public, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 12 alin. (1) lit. b) și c) și art. 13 din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 681 din 29 iulie 2004.

Textele de lege criticate prevăd:

— Art. 12 alin. (1) lit. b) și c): „(1) *Întreprinderile mici și mijlocii au acces la activele disponibile ale regiilor autonome, societăților/companiilor naționale și societăților comerciale cu capital majoritar de stat, cu respectarea dispozițiilor legale privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, precum și a drepturilor contractuale ale creditorilor ale căror creanțe sunt garantate cu ipotecă, gaj, privilegiu asupra activelor respective sau asupra cărora este instituit sechestrul asigurător, în următoarele condiții: [...]; b) activele disponibile utilizate de întreprinderile mici și mijlocii în baza contractului de închiriere, a contractului de locație de gestiune sau a contractului de asociere în participațiune, încheiate cu regiile autonome, societățile/companiile naționale, precum și cu societățile comerciale cu capital majoritar de stat vor fi vândute, la solicitarea locatarului sau asociatului, la prețul negociat, stabilit pe baza raportului de evaluare întocmit de un expert acceptat de părți, după deducerea investițiilor efectuate în activ de către locatar/asociat. În cazul contractelor de locație de gestiune și asociere în participațiune, asociatul/locatarul, întreprindere mică sau mijlocie, poate solicita și încheierea unui contract de leasing imobiliar cu clauză irevocabilă de vânzare, în aceleași condiții. În cazul depunerii unei solicitări exprese privind cumpărarea activului sau încheierea unui contract de leasing imobiliar cu clauză irevocabilă de vânzare de către beneficiarii prezentelor dispoziții, care utilizează activul în baza unui contract de închiriere, cu cel puțin 60 de zile înainte de expirarea contractului de închiriere, locatarul nu va putea refuza prelungirea contractului de închiriere cu o*

perioadă considerată de părți suficientă pentru rezolvarea formalităților legate de încheierea contractului de vânzare-cumpărare, respectiv leasing imobiliar cu clauză irevocabilă de vânzare;

c) contractul de închiriere, la solicitarea locatarului, va fi transformat în contract de leasing cu clauză irevocabilă de vânzare la prețul negociat, stabilit pe baza raportului de evaluare întocmit de un expert acceptat de părți“;

- Art. 13: „(1) În contextul prezentei legi, prin active se înțelege unități de producție, subunități, secții, spații comerciale, spații de cazare ori alte bunuri de același gen din patrimoniul unei regii autonome, societăți/companii naționale, precum și al unei societăți comerciale cu capital majoritar de stat, ce pot fi organizate să funcționeze independent.

(2) În înțelesul prezentei legi, se consideră active disponibile activele care îndeplinesc oricare dintre următoarele condiții:

a) nu sunt utilizate de regiile autonome, societățile/companiile naționale sau de societățile comerciale cu capital majoritar de stat care le dețin pentru o perioadă de cel puțin 3 luni;

b) se află în conservare pentru o perioadă mai mare de un an;

c) activele închise operațional, numai în cazul prevăzut la art. 12 alin. (1) lit. e).

(3) Desfășurarea procedurii de vânzare a activelor închise operațional este supusă prevederilor prezentei legi în situația în care o solicitare privind cumpărarea activului din partea unei întreprinderi mici și mijlocii este făcută în interiorul termenului prevăzut de art. 32⁶ alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, aprobată prin Legea nr. 44/1998, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Regiile autonome, societățile/companiile naționale, precum și societățile comerciale cu capital majoritar de stat sunt obligate să stabilească și să întocmească liste cuprinzând activele disponibile, pe care le vor reactualiza lunar. Listele vor fi transmise la camerele de comerț și industrie județene și a municipiului București, la organizațiile patronale, asociațiile profesionale prin Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie.

(5) Listele cuprinzând activele disponibile au caracter public și vor fi afișate la sediile camerelor de comerț și industrie județene și a municipiului București, ale organizațiilor patronale și asociațiilor profesionale, precum și pe pagina de Internet a acestora. Acestea vor anunța prin intermediul presei locale unde este afișată lista cuprinzând activele disponibile.

(6) Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului și ministerele de resort vor transmite lunar Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie situația activelor utilizate de întreprinderile mici și mijlocii, respectiv a contractelor de vânzare-cumpărare, închiriere, leasing și concesiune, încheiate în condițiile prezentei legi.

(7) Activele pot fi retrase de pe lista cu active disponibile, cu excepția situațiilor în care au fost depășite termenele prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. e) și alin. (2), în oricare dintre următoarele cazuri:

a) declanșarea procedurii de administrare specială în perioada de privatizare;

b) declanșarea procedurii de dizolvare voluntară și lichidare;

c) declanșarea procedurii reorganizării judiciare și falimentului“.

Textele constituționale, în ordinea invocării ca fiind încălcate, sunt: art. 44 referitor la „Dreptul de proprietate privată“, art. 136 privind „Proprietatea“ și art. 53 în legătură cu „Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți“. Se mai invocă și încălcarea art. 1 — „Protecția proprietății“ — din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și art. 480 și art. 942 din Codul civil.

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea reține următoarele:

I. În esență, autorul excepției consideră că art. 12 alin. (1) lit. b) și c) din legea criticată încalcă „în mod flagrant“ principiul libertății contractuale prevăzut de art. 942 și art. 480 din Codul civil și goleşte de conținut protecția dreptului de proprietate conferită prin art. 44 și art. 136 din Constituție, punând „societățile naționale“ într-o poziție de inferioritate față de ceilalți proprietari, care se bucură de toate atributele acestui drept, precum și că proprietarul este expropriat „peste“ voința sa și fără o justă și prealabilă despăgubire, deși într-o situație similară art. 8 alin. (3) din Legea nr. 213/1998 prevede aceasta. Pentru aceleași argumente, autorul excepției consideră că sunt încălcate și prevederile art. 53 din Constituție, referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi. De asemenea, consideră că art. 12 alin. (1) din lege este neconstituțional și pentru că, trimițând la prevederile Legii nr. 213/1998 potrivit cărora bunurile proprietate publică sunt inalienabile, imprescriptibile și inesezabile și nu pot fi vândute chiar dacă sunt disponibile în sensul legii speciale, înseamnă că această regulă „este susceptibilă de a fi aplicată independent de domeniul căruia îi aparține bunul, protecția proprietății private este în pericol“.

Analizând această excepție, Curtea constată că dispozițiile art. 12 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate într-o cauză în care, în esență, formulându-se critici asemănătoare, se invoca încălcarea art. 44 din Constituție. Cu acel prilej, Curtea, respingând excepția de neconstituționalitate prin Decizia nr. 444 din 15 septembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 870 din 28 septembrie 2005, a constatat că aceste dispoziții „reprezintă măsuri strategice de reformă economică menite a accelera procesul de privatizare prin stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, statul având obligația, în virtutea art. 135 din Constituție, să asigure «crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție», «protecția concurenței loiale», precum și «protejarea intereselor naționale în activitatea economică»“. Totodată, prin aceeași decizie, constatând că art. 12 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 346/2004 a preluat soluția legislativă cuprinsă în art. 12 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Legea nr. 133/1999, abrogată, și cu privire la care Curtea se pronunțase prin Decizia nr. 83 din 25 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 270 din 17 aprilie 2003, s-a mai statuat că „statul, în calitate de acționar majoritar, urmărește vânzarea activelor disponibile deținute de regii autonome, societăți/companii naționale și societăți comerciale către diferiți agenți economici, întreprinderi mici și mijlocii care au utilizat aceste active în baza unor contracte. Activele se oferă spre vânzare cu respectarea

drepturilor creditorilor și doar în măsura în care acestea nu aparțin proprietății publice și asupra lor nu este instituit sechestrul asigurător. Contractul de vânzare-cumpărare parcurge etapele specifice unei asemenea tranzacții, cu singura deosebire, justificată, de altfel, prin specificul de reglementare al Legii nr. 346/2004, că operațiunile trebuie finalizate în termen de 90 de zile de la data depunerii cererilor de către întreprinderile mici și mijlocii“, precum și că „textele legale atacate nu aduc atingere dreptului de proprietate privată, întrucât măsurile pe care acestea le dispun privesc proprietatea statului în calitatea sa de acționar majoritar la diverse regii autonome, societăți/companii naționale și societăți comerciale. Pe de altă parte, transferul dreptului de proprietate asupra activelor disponibile din patrimoniul regiilor autonome, societăților/companiilor naționale și societăților comerciale cu capital majoritar de stat în patrimoniul întreprinderilor mici și mijlocii solicitante are loc ca urmare a perfectării contractului de vânzare-cumpărare încheiat în condițiile legii, și nu ca efect al exproprierii, așa cum susține autorul excepției de neconstituționalitate“.

Considerentele expuse sunt valabile și pentru respingerea criticilor formulate, în prezenta cauză, cu privire la constituționalitatea prevederilor lit. c) alin. (1) art. 12 din Legea nr. 346/2004. Aceasta, deoarece lit. c), ca și lit. b) a aceluiași alineat, dispune tot cu privire la condițiile în care întreprinderile mici și mijlocii au acces la activelor disponibile ale regiilor autonome, societăților/companiilor naționale și societăților comerciale cu capital majoritar de stat.

Întrucât nu au intervenit elemente noi care să justifice schimbarea jurisprudenței, cele statuate prin Deciziile nr. 444/2005 și nr. 83/2003 își mențin valabilitatea și în prezenta cauză.

Pentru aceleași argumente Curtea constată că nu sunt încălcate nici prevederile art. 136 din Constituție și nici cele ale art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și că prevederile constituționale ale art. 53 nu sunt incidente în cauză.

În legătură cu invocarea încălcării art. 480 și art. 492 din Codul civil, Curtea constată că, potrivit art. 2 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sunt neconstituționale prevederile

legilor, tratatelor internaționale, regulamentelor Parlamentului și ale ordonanțelor Guvernului „[...] care încalcă dispozițiile sau principiile Constituției“. Așadar, Curtea nu efectuează control de constituționalitate prin raportare la prevederile altor acte normative.

II. În prezentul dosar, obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie și prevederile art. 13 din Legea nr. 346/2004, cu privire la care, însă, autorul excepției nu formulează critici de neconstituționalitate distincte față de cele privind art. 12 alin. (1) lit. b) și c) din aceeași lege, adică consideră că sunt încălcate dispozițiile art. 44, art. 136 și art. 53 din Constituție, precum și cele ale art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ale art. 480 și art. 492 din Codul civil.

Analizând aceste susțineri, Curtea constată că prevederile art. 13 din Legea nr. 346/2004 definesc ce se înțelege prin *active*, ce active se consideră disponibile, precum și desfășurarea procedurii de vânzare a activelor ce intră sub incidența legii. Așadar, având în vedere cuprinsul reglementării textului de lege criticat, Curtea constată că dispozițiile constituționale, convenționale și legale invocate nu sunt incidente în cauză.

III. În sprijinul susținerilor de neconstituționalitate a textelor de lege criticate, autorul excepției face trimitere și la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în materia protecției proprietății pronunțate în cauzele împotriva României.

Examinând jurisprudența invocată, și anume cauzele *Vasilescu contra României*, *Brumărescu contra României*, *Anghelescu contra României* și *Nagy contra României*, Curtea constată că ele nu sunt relevante. Aceasta, deoarece în cauzele enunțate constatarea încălcării privea dreptul de proprietate privată al unor cetățeni români asupra unor bunuri mobile sau imobile ce le fuseseră confiscate ilegal sau expropriate. Or, în cauză, așa cum s-a arătat, măsurile pe care textele de lege criticate le dispun privesc proprietatea statului în calitatea sa de acționar majoritar la diverse regii autonome, societăți/companii naționale și societăți comerciale, iar transferul dreptului de proprietate asupra activelor ce fac obiectul reglementării în patrimoniul întreprinderilor mici și mijlocii solicitante are loc ca urmare a perfectării contractului de vânzare-cumpărare, iar nu ca efect al exproprierii.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 12 alin. (1) lit. b) și c) și art. 13 din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, excepție ridicată de Societatea Națională Radiocomunicații S.A. prin Direcția Radiocomunicații Timișoara în Dosarul nr. 5.815/59/2006 al Curții de Apel Timișoara — Secția comercială și de contencios administrativ.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 28 noiembrie 2006.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent-șef,
Gabriela Dragomirescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 865

din 28 noiembrie 2006

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 244¹ alin. 2 din Codul de procedură civilă

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 244¹ alin. 2 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Felicia Crișan în Dosarul nr. 7.322/300/2005 al Judecătoria Sectorului 2 București.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 9 noiembrie 2006 și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, ca urmare a solicitării autoarei excepției, a amânat pronunțarea pentru data de 28 noiembrie 2006.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 23 mai 2006, pronunțată în Dosarul nr. 7.322/300/2005, **Judecătoria Sectorului 2 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 244¹ din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Felicia Crișan.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține că dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor art. 1 alin. (3) și (5), art. 16, art. 20 și art. 21 alin. (1) și (2) din Constituție. De asemenea, se susține că dispozițiile de lege criticate contravin și prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și art. 20 din Carta drepturilor omului adoptată de Uniunea Europeană. În acest sens, arată că textul de lege criticat creează în mod evident o discriminare a părților cu privire la calea de atac a recursului, care poate fi exercitată împotriva unei încheieri prin care s-a admis cererea de suspendare a cauzei, dar nu poate fi promovată împotriva încheierii de respingere a cererii de suspendare.

Judecătoria Sectorului 2 București apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens arată că reglementarea diferită a căii de atac ce se poate exercita împotriva încheierii prin care s-a dispus suspendarea judecării și a celei prin care a fost respinsă o cerere de suspendare a judecării nu creează premise de discriminare și de împiedicare a liberului acces la justiție, ci este de natură a asigura judecarea procesului într-un termen rezonabil și evită posibilitatea exercitării abuzive a drepturilor procesuale.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula

punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, face referire la jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, făcând referire la jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului și Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 244¹ alin. 2 din Codul de procedură civilă. Textul de lege criticat a fost introdus prin art. I pct. 77 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 138/2000 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 479 din 2 octombrie 2000, ordonanță aprobată cu modificări prin Legea nr. 219/2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 609 din 14 iulie 2005.

Textul de lege criticat are următorul cuprins: „*Recursul se poate declara cât timp durează suspendarea cursului judecării procesului, atât împotriva încheierii prin care s-a dispus suspendarea, cât și împotriva încheierii prin care s-a respins cererea de repunere pe rol a procesului*”.

În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale, autorul excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5) referitoare la statul român, ale art. 16 referitoare la egalitatea în drepturi, ale art. 20 referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului și ale art. 21 alin. (1) și (2) referitoare la accesul liber la justiție. De asemenea, se susține că dispozițiile de lege criticate contravin și prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și art. 20 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prin Decizia nr. 224 din 3 iunie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 459 din 27 iunie 2003, a reținut că textul legal criticat nu conține nicio dispoziție discriminatorie, regimul juridic diferit — constând în aceea că numai încheierea prin care s-a dispus suspendarea judecării poate fi atacată cu recurs

separat, în vreme ce încheierea prin care s-a respins cererea de suspendare poate fi atacată doar o dată cu fondul — fiind determinat de deosebirea de situații care impune soluții legislative diferite, ambele fiind determinate de asigurarea celerității soluționării cauzelor aflate pe rolul instanțelor. Așa fiind, nu se poate reține nicio încălcare a art. 16 alin. (1) din Constituție. Reglementarea procedurală dedusă controlului nu contravine nici art. 21 din Constituție, întrucât, chiar dacă încheierea de respingere a cererii de suspendare nu poate fi atacată cu recurs separat, ea poate fi atacată o dată cu fondul, potrivit prevederilor art. 282 alin. 2 din Codul de procedură civilă, care constituie reglementarea de drept comun în materie.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 244¹ alin. 2 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Felicia Crișan în Dosarul nr. 7.322/300/2005 al Judecătoria Sectorului 2 București.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 28 noiembrie 2006.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Maritiu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 867

din 30 noiembrie 2006

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 403 alin. 4 din Codul de procedură civilă și a dispozițiilor Legii nr. 313/1879 pentru anularea clauzei penale din oarecari contracte și pentru adaosul unui alineat la articolul 1089 din Codul civil

Ion Predescu	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Cristina Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 403 din Codul de procedură civilă și a dispozițiilor Legii nr. 313/1879 pentru anularea clauzei penale din oarecari contracte și pentru adaosul unui alineat la articolul 1089 din Codul civil, excepție ridicată de Banca Populară Română Cooperativa de Credit — Agenția Tulcea, prin lichidator judiciar Societatea Comercială „Real — Reorganizare, Administrare, Lichidare” — S.R.L. din București în Dosarul nr. 1.392/2006 al Judecătoria Tulcea.

Întrucât nu au intervenit elemente noi de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în aceste decizii își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

De asemenea, Curtea constată că jurisprudența sa în această materie este în strânsă corelare cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, astfel încât nu poate reține critica potrivit căreia textul de lege atacat contravine dispozițiilor art. 20 din Constituție și ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul pe fond.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, considerând că se impune păstrarea jurisprudenței Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 24 martie 2006, pronunțată în Dosarul nr. 1.392/2006, **Judecătoria Tulcea a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 403 din Codul de procedură civilă și a dispozițiilor Legii nr. 313/1879 pentru anularea clauzei penale din oarecari contracte și pentru adaosul unui alineat la articolul 1089 din Codul civil.**

Excepția a fost invocată într-o cauză având ca obiect contestația la executarea silită pornită la cererea intimatului

creditoare, în motivarea căreia contestatorii au arătat că executarea este făcută pe baza unui contract de împrumut ce conține o clauză ilegală. Totodată, contestatorii au solicitat și suspendarea executării silite în temeiul art. 403 alin. 4 din Codul de procedură civilă.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, pe de-o parte, că prevederile art. 403 alin. 4 din Codul de procedură civilă contravin dispozițiilor constituționale ale art. 21 alin. (1)–(3) și ale art. 129, iar, pe de altă parte, că prevederile Legii nr. 313/1879 aduc atingere dispozițiilor art. 21 alin. (1)–(3) din Legea fundamentală.

În acest sens arată că art. 403 alin. 4 din Codul de procedură civilă încalcă dreptul la un proces echitabil și dreptul la folosirea căilor de atac, întrucât cererea de suspendare provizorie a executării silite se judecă în camera de consiliu și nu este supusă niciunei căi de atac.

Totodată, se susține că Legea nr. 313/1879 contravine principiului constituțional al accesului liber la justiție, deoarece privează pe creditor de un drept al său stabilit pe cale convențională, și anume acela de a sancționa debitorul care nu își achită ratele la scadență, prin stabilirea unei clauze penale.

Judecătoria Tulcea apreciază că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale în materie.

Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile art. 403 din Codul de procedură civilă și ale Legii nr. 313/1879 sunt constituționale. În acest sens arată că prevederile art. 403 alin. 4 „reglementează condițiile procedurale de admisibilitate a unui capăt de cerere intermediar, formulat prin cererea introductivă sau separat” și nu sunt de natură să îngreuească exercițiul dreptului de acces liber la justiție. Nici dispozițiile Legii nr. 313/1879 nu aduc atingere dreptului părților interesate de a se adresa justiției și de a beneficia de toate garanțiile procesuale menite să le asigure dreptul la un proces echitabil și la soluționarea acestuia într-un termen rezonabil.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din

Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, așa cum rezultă din motivarea acesteia, prevederile art. 403 alin. 4 din Codul de procedură civilă, cu modificările aduse prin art. I pct. 71 din Legea nr. 219/2005 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 609 din 14 iulie 2005, și dispozițiile Legii nr. 313/1879 pentru anularea clauzei penale din oarecari contracte și pentru adaosul unui alineat la articolul 1089 din Codul civil, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 40 din 20 februarie 1879.

Textele de lege criticate au următorul cuprins:

Art. 403 alin. 4 din Codul civil: *„În cazuri urgente, dacă s-a plătit cauțiunea, președintele instanței poate dispune, prin încheiere și fără citarea părților, suspendarea provizorie a executării până la soluționarea cererii de suspendare de către instanță. Încheierea nu este supusă niciunei căi de atac. Cauțiunea care trebuie depusă este în cuantum de 10% din valoarea obiectului cererii sau de 5 milioane lei pentru cererile neevaluabile în bani. Cauțiunea depusă este deductibilă din cauțiunea stabilită de instanță, dacă este cazul“.*

Legea nr. 313/1879 are următorul cuprins:

— Art. 1: *„Clauza penală, aflată în contracte de împrumuturi sau de prestațiuni în natură, este și va rămâne anulată, oricare va fi data actului a cărui executare se cere, însă numai dacă termenul exigibilității creanței va cădea în urma promulgării acestei legi.*

Judecătorul, în caz de împrumut, va putea condamna numai la plata dobânzii prevăzută de art. 1589 din Codul civil, sau, în caz de alte obligațiuni, la daune-interese, conform art. 1084 din Codul civil“.

— Art. 2: *„Dacă clauza penală nu va fi stipulată direct, ci va fi deghizată sub o altă formă, sau va rezulta din condițiunile actului, judecătorul va aprecia și va putea anula din contract aceea ce ar avea caracterul de clauză penală, putând aplica, după cazuri, art. 1589 sau art. 1084 din Codul civil“.*

— Art. 3: *„La art. 1089 din Codul civil se adaugă următorul alineat:*

«Clauza prin care, de mai înainte și în momentul formării unei convențiuni alta decât o convențiune comercială, se va stipula dobânda la dobânzile datorate pentru un an, sau pentru mai puțin ori mai mult de un an, sau la alte venituri viitoare, se va declara nulă»“.

Prevederile legale criticate sunt considerate a fi contrare dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 21 alin. (1)–(3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil și în art. 129 referitor la folosirea căilor de atac.

Examinând excepția, Curtea Constituțională constată că asupra constituționalității prevederilor art. 403 alin. 4 din Codul de procedură civilă s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 389 din 9 mai 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 525 din 19 iunie 2006, respingând excepția de neconstituționalitate. Curtea a reținut, în esență, că textul de lege criticat nu contravine dispozițiilor constituționale referitoare la accesul liber la justiție, la

folosirea căilor de atac și la înlăptuirea justiției, deoarece legiuitorul, în virtutea prerogativelor conferite de art. 126 alin. (2) din Constituție, poate stabili reguli de procedură diferite, adecvate fiecărei situații juridice. Pe de altă parte, prevederile constituționale nu garantează folosirea tuturor căilor de atac.

Cât privește critica de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 313/1879, Curtea constată că prin Decizia nr. 676 din 10 octombrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 915 din 10 noiembrie 2006, a respins o altă excepție, ridicată de același autor, într-un alt dosar, având o motivare similară. S-a reținut că prevederile Constituției garantează liberul acces la justiție în măsura în care este satisfăcută cerința imperativă privind legitimitatea dreptului sau a interesului a căror apărare se cere. Or, în

condițiile în care legea interzice instituirea clauzei penale în contractele de împrumut sau prestații în natură, sub sancțiunea nulității, potrivit art. 966 coroborat cu art. 968 din Codul civil, care prevăd că obligația fondată pe o cauză nelicită, prohibită de legi, nu poate avea niciun efect, dispozițiile constituționale ale art. 21 nu pot fi aplicabile într-o astfel de situație, dreptul a cărui valorificare se pretinde în justiție fiind, în mod vădit, nelegitim.

Întrucât criticile de neconstituționalitate privesc, în esență, aceleași aspecte, și având în vedere că nu au intervenit elemente noi de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluțiile și considerentele cuprinse în deciziile menționate își mențin valabilitatea și în cauza de față.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 403 alin. 4 din Codul de procedură civilă și a dispozițiilor Legii nr. 313/1879 pentru anularea clauzei penale din oarecari contracte și pentru adaosul unui alineat la articolul 1089 din Codul civil, excepție ridicată de Banca Populară Română Cooperativa de Credit — Agenția Tulcea, prin lichidator judiciar Societatea Comercială „Real — Reorganizare, Administrare, Lichidare” — S.R.L. din București în Dosarul nr. 1.392/2006 al Judecătorei Tulcea.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 30 noiembrie 2006.

PREȘEDINTE,
ION PREDESCU

Magistrat-asistent,
Cristina Cătălina Turcu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.U.I. 427282; Atribut fiscal R,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, fax 410.77.36 și 410.47.23

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

